

Motivering van de Raad: Standpunt (EU) nr. 29/2021 van de Raad in eerste lezing, met het oog op de vaststelling van een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, van het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid

(2021/C 265/02)

I. INLEIDING

1. De Commissie heeft op 13 juni 2018 een voorstel ingediend voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, van het instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visa ⁽¹⁾ (hierna “BMVI” of “het instrument”) onder rubriek 4 (“Migratie en grensbeheer”) van het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027.
2. Het Europees Parlement stelde tijdens de plenaire vergadering van 13 maart 2019 zijn standpunt in eerste lezing ⁽²⁾ vast.
3. Het Europees Economisch en Sociaal Comité keurde op 17 oktober 2018 zijn advies goed ⁽³⁾.
4. Het Comité van de Regio's bracht geen advies uit over dit instrument.
5. De Raad nam op 7 juni 2019 een partiële algemene oriëntatie ⁽⁴⁾ aan, die fungeerde als een initieel mandaat voor de onderhandelingen met het Europees Parlement. Op 12 oktober 2020 nam de Raad een volledige algemene oriëntatie ⁽⁵⁾ aan over bovengenoemd voorstel.
6. De twee wetgevers hebben in de tweede helft van 2019 onderhandelingen gevoerd. Tijdens de dialoog van 10 december 2020 kwamen de twee wetgevers tot een voorlopig akkoord, dat in de vergadering van het Comité van permanente vertegenwoordigers van 16 december 2020 werd gepresenteerd ⁽⁶⁾. De werkzaamheden werden voortgezet in 2021 om de besprekingen over de overwegingen, terminologie, bepalingen inzake terugwerkende kracht om de continuïteit van de financiering te waarborgen, en indicatoren af te ronden.
7. Het Comité van permanente vertegenwoordigers analyseerde de definitieve compromistekst ⁽⁷⁾ met het oog op een akkoord in zijn vergadering van 24 februari 2021.
8. Op 1 maart 2021 bevestigde de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) van het Europees Parlement het politiek akkoord. De voorzitter van de Commissie LIBE liet de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers per brief weten dat, indien de Raad de tekst in eerste lezing goedkeurt, het Parlement na bijwerking van de tekst door de juristen-vertalers het standpunt van de Raad in zijn tweede lezing zal goedkeuren.
9. Het Comité van permanente vertegenwoordigers bevestigde het politiek akkoord ⁽⁸⁾ tijdens zijn vergadering van 10 maart 2021.

II. DOEL

10. Beleidsdoel van het instrument is een sterk en doeltreffend Europees geïntegreerd grensbeheer aan de buitengrenzen te waarborgen, met inachtneming van het vrije verkeer van personen en de grondrechten, en aldus bij te dragen tot het waarborgen van een hoog niveau van veiligheid in de Unie.
11. Het instrument draagt bij tot de verwezenlijking van de volgende specifieke doelstellingen: i) ondersteunen van doeltreffend Europees geïntegreerd grensbeheer aan de buitengrenzen teneinde legale grensoverschrijdingen te faciliteren, illegale immigratie en grensoverschrijdende criminaliteit te voorkomen en op te sporen en migratiestromen doeltreffend te beheren; ii) ondersteunen van het gemeenschappelijk visumbeleid om een geharmoniseerde aanpak wat de afgifte van visa betreft te waarborgen en legaal reizen te vergemakkelijken, en tegelijkertijd risico's uit migratie- en veiligheidsoogpunt te helpen voorkomen.

⁽¹⁾ Doc. 10151/18 + ADD 1, ADD 1 COR 1.

⁽²⁾ Doc. 7403/19 (PB C 23 van 21.1.2021, blz. 406).

⁽³⁾ Doc. 13606/18 (PB C 62 van 15.2.2019, blz. 184).

⁽⁴⁾ Doc. 10141/19.

⁽⁵⁾ Doc. 11943/20.

⁽⁶⁾ Doc. 13863/20.

⁽⁷⁾ Doc. 6105/21.

⁽⁸⁾ Doc. 6690/21.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

12. Het Europees Parlement en de Raad hebben onderhandeld met het oog op een akkoord in de fase van het standpunt van de Raad in eerste lezing ("akkoord in vervroegde tweede lezing").
13. De tekst van het standpunt van de Raad in eerste lezing weerspiegelt het compromis dat het Europees Parlement en de Raad tijdens hun onderhandelingen met hulp van de Commissie hebben bereikt. De voornaamste onderdelen van dit compromis worden hieronder weergegeven.
14. Multifunctionele apparatuur. De twee wetgevers zijn overeengekomen dat met een financiële bijdrage uit het instrument gekochte goederen beschikbaar blijven voor gebruik op andere gebieden, onder meer voor de douane, maritieme operaties en ter verwezenlijking van de doelstellingen van de twee andere fondsen van binnenlandse zaken (het Fonds voor asiel, migratie en integratie — AMIF, en het Fonds voor interne veiligheid — ISF), op voorwaarde dat het gebruik niet meer bedraagt dan 30 % van de totale gebruiksperiode van die goederen.
15. Minimumuitgaven voor visumbeleid. De twee wetgevers zijn overeengekomen om een bindend percentage vast te stellen zodat ten minste 10 % van de middelen van de programma's van de lidstaten worden toegewezen aan deze specifieke doelstelling. Dit bindende percentage geldt niet voor de thematische faciliteit. De lidstaten mogen enkel afwijken van het minimumpercentage indien ze dit op gedetailleerde wijze verklaren in hun programma's.
16. Acties in of met betrekking tot derde landen. De twee wetgevers zijn overeengekomen dat het instrument de nodige flexibiliteit biedt voor de acties ter ondersteuning van zijn doelstellingen, ongeacht of deze acties binnen of buiten de grenzen van de Unie worden uitgevoerd. Deze acties moeten worden uitgevoerd in synergie en samenhang met andere acties buiten de Unie die door andere instrumenten van de Unie worden ondersteund.
17. Rol van agentschappen van de Unie. Bij de ontwikkeling van de programma's van de lidstaten zal op de gebieden die onder de bevoegdheid van agentschappen van de Unie vallen, rekening worden gehouden met de kennis en deskundigheid van de betrokken agentschappen, in het bijzonder het Europees Grens- en kustwacht-agentschap, het Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA) en het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten. De agentschappen kunnen ook worden geraadpleegd door de Commissie voor acties die onder operationele steun vallen en waarvoor de agentschappen over bijzondere deskundigheid beschikken, en in verband met monitoring- en evaluatietaken.
18. Bepalingen inzake de grondrechten. De bepalingen inzake de grondrechten zijn in de wetstekst gestroomlijnd. In dit verband is er in de verordening een nieuw artikel ingevoegd over "non-discriminatie en eerbiediging van de grondrechten".
19. Aanvulling op de begroting. De twee wetgevers zijn een aanvullende toewijzing van maximaal 1 miljard EUR in prijzen van 2018 overeengekomen voor de thematische faciliteit, overeenkomstig artikel 5 van en bijlage II bij de MFK-verordening.
20. Gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen. De twee wetgevers zijn overeengekomen dat de werkprogramma's van de Commissie zullen worden vastgesteld bij uitvoeringshandeling (onderzoeksprocedure) en dat bijlage III (reikwijdte van de steun) zal worden gewijzigd door middel van gedelegeerde handelingen.
21. Acties die in aanmerking komen voor hogere medefinancieringspercentages. Sommige acties werden als een prioriteit beschouwd en kregen hogere medefinancieringspercentages. Het gaat onder meer om onmiddellijke ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel, de ontwikkeling van geïntegreerde systemen voor kinderscherming aan de buitengrenzen, maatregelen gericht op de identificatie en de doorverwijzing naar beschermingsdiensten van kwetsbare personen en onmiddellijke bijstand aan dergelijke personen, de operationele kosten van Etias, maatregelen voor de verbetering van de kwaliteit van in ICT-systemen opgeslagen gegevens met betrekking tot visa en grensbeheer, en maatregelen gericht op het verbeteren van de interoperabiliteit van ICT-systemen.
22. Operationele steun. Het maximumpercentage voor operationele steun werd verhoogd tot 33 % van het aan het programma toegewezen bedrag. Opleidingskosten en kosten in verband met onroerend goed worden voor beide doelstellingen (grensbeheer en visumbeleid) gedekt, waarmee de initiële door de Commissie voorgestelde reikwijdte van de operationele steun wordt verbreed.
23. Blendingverrichtingen. De twee wetgevers hebben besloten gebruik van dit type financiële steun uit het instrument niet mogelijk te maken.
24. Overdracht van middelen (horizontaal). Er is een ontvangstclausule opgenomen om te voorzien in de mogelijkheid om op verzoek van de lidstaten maximaal 5 % van de initiële toewijzing uit een van de fondsen in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen in gedeeld beheer over te dragen naar het instrument.
25. Voorfinanciering (horizontaal). Voor het instrument zijn specifieke voorfinancieringspercentages overeengekomen die afwijken van de percentages in de verordening gemeenschappelijke bepalingen.

26. Controle en audit van door internationale organisaties uitgevoerde projecten (horizontaal). In afwijking van de verordening gemeenschappelijke bepalingen is een nieuw artikel overeengekomen om samenwerking van de lidstaten met internationale organisaties in gedeeld beheer te vergemakkelijken, hetgeen onverlet laat dat de lidstaten verplicht zijn om de wettigheid en regelmatigheid van de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven te waarborgen.

IV. CONCLUSIE

27. Het standpunt van de Raad in eerste lezing geeft het compromis weer dat de Raad en het Europees Parlement, met de steun van de Commissie, zijn overeengekomen.
 28. De Raad is van oordeel dat zijn standpunt een evenwichtig compromis vormt en dat de nieuwe verordening, zodra deze is vastgesteld, een belangrijke rol zal spelen bij het waarborgen van een sterk en doeltreffend Europees geïntegreerd grensbeheer aan de buitengrenzen, met inachtneming van het vrije verkeer van personen en de grondrechten, en aldus zal bijdragen tot het waarborgen van een hoog niveau van veiligheid in de Unie.
-